

Dünya ekonomik gelişim sonucu ortaya çıkan yeni hayat tarzının tetiklediği metabolik hastalıkların akınına uğramıştır. Bu gelişmelere paralel olarak tüm ülkelerde tip 2 diabetes mellitus görülme oranı artmış ve bu artış hızla devam etmekte olup, dünya genelinde bir pandemi tablosu sergilemektedir. Uluslararası Diyabet Federasyonu tarafından 2009 yılında yayınlanan verilere göre dünya çapında 2010 yılında diyabet yakınması bulunan kişilerin sayısı yaklaşık 285 milyondur. 2030 yılında bu sayının yaklaşık 439 milyona çıkacağı ve en fazla artışın gelişmiş ülkelerde olacağı öngörülmektedir. Türkiye’de erişkin toplumda diyabet prevalansı 1997 yılında TURDEP-1 ile %7,2 iken, 2010 yılında TURDEP-II yüzde %13,7’ye ulaştığı görülmüştür. Bozulmuş glukoz toleransı prevalansının ise 1997’de %6,7 iken, 2010 yılında %13,9 olarak bulunmuştur. Türkiye’de 12 yılda diyabet sıklığı %90 artış göstererek Dünya Sağlık Örgütü’nün 2030 yılı hedeflerini aşmıştır.

Hem tip 1 hem de tip 2 diabetes mellitusta iyi glisemik kontrolün komplikasyon insidansını azalttığı geniş kapsamlı çalışmalarda gösterilmiştir. İyi glisemik kontrolün öneminin bilinmesine rağmen günlük hayatta metabolik hedeflere ulaşmak her zaman mümkün olmamaktadır. Diabetes mellitusun tanı, tedavi ve izlem kriterleri; teknolojinin gelişmesi, moleküler düzeydeki bilgilerin artması, fizyoloji ve fizyopatoloji konusundaki bilgilerin güncellenmesiyle yeni boyutlar kazanmıştır. Diabetes mellitusun gelişimini geciktirme, önleme ve tedavi etme konusunda günümüzde bir çok yeni tedavi stratejileri oluşturulmuş ve her gün de yenileri geliştirilmektedir. Bu nedenle diyabet tedavisinde yeni farmakolojik ajanlar üretilmekte ve yeni tedavi rejimleri uygulanmaktadır.

Diyabet tedavisinde uzun yıllardır kullanmakta olduğumuz oral ajanlarla ilgili değişimler olmuş, kullanmakta olduğumuz oral ajanların uygulama konumları ve kriterleri değiştirilmiş, yeni ajanlar kullanıma girmiştir. İnsülinle erken dönem kombinasyonları gündeme girmiştir. Yıllar önce varlığı gösterilen ve insülin sekresyonu üzerine faydalı etkileri olduğu bilinen inkretin hormonları son yıllarda diyabet tedavisinde kullanıma girmiştir. İnsan insülinlerinin yanında analog insülinler geliştirilmiş ve kullanıma girmiştir. Daha iyi glisemik kontrol sağlamak için çeşitli insülin uygulama stratejileri kullanım alanına sokulmuştur. Toplumun geniş bir kesimini ilgilendiren tip 2 diabetes mellitus tedavisindeki güncel tedavi yaklaşımları bu özel sayıda geniş şekilde ele alınmıştır.

Prof. Dr. Ramis ÇOLAK

Current economic development-associated new life style has triggered a burden of metabolic diseases throughout the world. In paralel with these there has been a continuing rise in type-2 diabetes mellitus incidence in all countries, presenting a global pandemic of diabetes. According to the report of the International Diabetes Federation, about 285 million people were suffering from diabetes worldwide in 2009. It is estimated that this will increase to 439 million by 2030, and most increase will involve developed countries. Among to the adult population of Turkey, the prevalence of diabetes was 7.2 % according to the TURDEP-1 in 1997, whereas TURDEP-2 indicates that this rate has reached to 13.7% in 2010. Impaired glucose tolerance was 6.7% in 1997 and reached to 13.9% in 2010. The increase in Turkey within 12 years has been 90% which is exceeded the World Health Organisation targets.

Comprehensive studies have shown that good glyceimic control reduces the complication incidence in both type-1 and type-2 diabetes. Despite the importance of good glyceimic control is well known the matabolic targets could not be always reached in daily life. The criterias of diabetes diagnosis, treatment and follow-up has gained new dimensions as a result of technologic advances, increased availability of molecular level of information, and trends in physiological and pathophysiological concept. Several strategies for delay, prevention and treatment of diabetes has been developped and ever increasing. As a result new pharmacological agents are developping and new treatment strategies are implementing.

There has been changes with regard to the oral antidiabetic-ics, their use criterias and new agents has became available. Their combination with insulin at early stage has put on the agenta. Incretins, which have been discovered for years with positive effect on insulin secretion have recently practised in diabetes treatment. In addition to human insulin, insulin analogs have been manufactured and used. For better glyceimic control, new and different insulin administration strategies are practised. This special issue covers the current treatment strategies for type-2 diabetes, which affects a large portion of the society.

Prof Dr Ramis ÇOLAK